

Commissie Strategische Opgaven 23 februari 2024

Vragen Christine Govaert en Berend Boone (BBB), over Brief GS van 23 januari 2024 Inzake start traject energievisie zeeland - 399764, agendapunt 4

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
<p>1. Wat is er nodig om sneller te kunnen bouwen (actielijn 1) van energie-infraprojecten? Met andere woorden. Is het geschetste proces dé weg om zo snel als mogelijk van de netcongestie af te komen?</p>	<p>Het kost gemiddeld 7 à 10 jaar tijd om een hoogspanningsstation (380/150-kV) of middenspanningsstation (150/110-kV) te realiseren. Van deze 7 tot 9 jaar, is er twee jaar daadwerkelijke bouwtijd. De overige jaren zitten hem in procedures en het afsluiten van overeenkomsten.</p> <p>Door goed vinger aan de pols te houden als het gaat om het bewaken van de voortgang van deze procedures, maar ook door te kijken of bepaalde procedures parallel aan elkaar kunnen verlopen (in plaats van volgorde) is de verwachting dat het mogelijk is om de realisatie van energie-infraprojecten te versnellen.</p> <p>Uiteindelijk is de enige structurele oplossing voor netcongestie voldoende bij bouwen. Daarnaast blijft het noodzakelijk om in te zetten op energie besparing en het slim omgaan met energie, door energie te delen of door andere slimme oplossingen toe te passen.</p>
<p>2. Hoe ziet dat er in praktische zin uit: De energievisie als programma onder de omgevingsvisie?</p>	<p>Door de energievisie te laten functioneren als programma onder de omgevingswet krijgt de energievisie meer juridische status. Het programma moet daarvoor wel een wettelijke inspraakprocedure doorlopen, zo nodig met milieueffectrapportage. Praktisch gezien betekent dit dat de energievisie gebruikt kan worden als kader voor uitvoering en dat de energievisie bijvoorbeeld ook de basis kan zijn voor een aanpassing in de omgevingsverordening.</p>
<p>3. Hoe gaan we stakeholders betrekken, naast gemeenten en netbeheerders die mogelijk minder groot zijn? Dus hoe gaan we de kleinere bedrijven betrekken en richten we ons niet alleen op de grootverbruikers qua energie? Of krijgen de hotspot de meeste aandacht?</p>	<p>Uiteindelijk gaat de aandacht uit naar alle Zeeuwse sectoren en schaalniveaus. Waarbij het wel belangrijk is onderscheid te maken in plekken (hotspots) waar veel 'winst' te behalen is. Het gaat dan zowel om energiebesparing alsook om plekken waarvan we weten dat er sowieso extra (verzwaarde) infrastructuur moet komen omdat de vermogensvraag in vergelijking met andere gebieden hoog is. De kleinere stakeholders (waaronder klein MKB) worden via de buurtaanpak van Stedin op het laagspanningsnet goed bediend. De Provincie Zeeland heeft hier in principe op dit moment (nog) geen rol.</p>

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
4. Zijn er al energievisies beschikbaar in andere provincies waar wij lering uit kunnen trekken qua proces?	Alle provincies zijn op dit moment bezig met het opstellen van een energievisie. In IPO verband is er een leergang 'energievisie', waar alle provincies van en met elkaar leren. Provincie Zeeland is hier actief deelnemer in.
5. Is het mogelijk om een overzichtelijke tijdlijn te maken wanneer welke beslissing wordt voorgelegd aan PS?	<p>Contouren energievisie (65% versie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 17 april 2024: online Zicht op Beleid sessie omtrent RES 2.0 en de contouren van de energievisie. - 5 juli 2024: vaststellen RES 2.0 en contouren energievisie. <p>Energievisie 1.0</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 oktober '24: commissie strategische opgaven: richting geven. - Oktober '24: informeren OZO KEM - Oktober '24: versturen memo n.a.v. OZO KEM naar alle gemeenteraden - 19 december '24: versturen concept energievisie naar alle gemeenteraden - Jan-feb '25: laatste kaders stellen door PS (stellen formele opgavenkader vast) - Februari – april '25: verzamelen input op energievisie - April – mei '25: Vaststellen energievisie door gemeenteraden - Vanaf mei '25: Vaststellen energievisie door PS
6. Voorziet GS vertrek van bedrijven bij het doen van verkeerde toekomstkeuzes? Hoe kunnen we uitloop van bedrijven voorkomen?	Op deze vraag zullen we in de commissie mondeling terugkomen.
7. Valt onderzoek of er inderdaad geen hoogspanningsmasten meer kunnen komen in Zeeland in de scope van de energievisie?	Nee.
8. Waar in Zeeland (naast Schouwen-Duiveland & Tholen) is de teruglever netwerk congestie het grootst en zijn daar al maatregelen genomen om het netwerk te versterken?	Op dit moment is alleen op Schouwen-Duiveland en Tholen sprake van congestie op invoeding. Indien knelpunten in het energiesysteem (o.a. de PMIEK projecten, waaronder realisatie van het nieuwe 150kV station bij Zierikzee-Zuid) niet tijdig worden gerealiseerd zal congestie op zowel invoeding als afname blijven duren. Er worden maatregelen genomen om versnelling te realiseren in deze projecten. Dit is echter een intensief proces.

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
<p>9. Is er bekend hoeveel mogelijke projecten wachten op een akkoord van Tennet/Stedin die gezien kunnen worden als energiebesparende oplossingen? (zoals gedeelde batterijen, hubs/netwerken tussen bedrijven).</p>	<p>Op zowel TenneT als Stedin niveau zijn diverse aanvragen van BESS ontwikkelaars (Battery Energy Storage Systems). Het is zo dat netbeheerders een aansluitverplichting hebben ten overstaan van deze partijen. Daarbij geldt dat deze partijen voornamelijk gehouden zijn aan het principe 'first come, first served'.</p> <p>Ook is het belangrijk om in het achterhoofd te houden dat 'slimme oplossingen', zoals batterijen, niet altijd een optimale bijdrage leveren aan het balanceren van het elektriciteitsnet. Dat ligt maar net aan de contractvorm die door BESS partijen wordt afgesloten met de netbeheerder. Hierbij streeft de netbeheerder wel zoveel mogelijk naar het optimaal inpassen van een batterij. Dit is echter geen garantie.</p>
<p>10. Is er geïdentificeerd of er bedrijven zijn die open staan om een hub of netwerk op te richten, maar dit momenteel economisch niet haalbaar achten? (bijvoorbeeld Verbrugge bv).</p>	<p>Sinds januari van dit jaar is een 'Taskforce Zeeuwse Netoplossingen' actief. Doel van de taskforce is bedrijven en bedrijventerreinen helpen in het zoeken naar netoplossingen, waaronder energiehubs, clean energy hubs en andere zgn 'slimme oplossingen'.</p>
<p>11. Moeten dergelijke initiatieven en projecten voorrang krijgen, zodat er op korte termijn ruimte op het net kan ontstaan?</p>	<p>Het is niet aan de Energieraad Zeeland om hier een besluit over te nemen.</p>